

BEMUTATJUK AZ ÚJ ORSZÁGOS FŐÁLLATORVOST

Az állatorvos-tudományi egyetemen 2004-ben végeztem, ezt követően az Egyesült Királyságban dolgoztam hatósági állatorvosként, vágóhidak, húsüzemek felügyeletét ellátva.

Az üzemek vezetőségeivel, egyéb illetékes hatóságokkal, valamint praktizáló állatorvosokkal és állattartókkal való kapcsolattartás mind a szakmai, mind a nyelvi ismereteim fejlesztését szolgálta. A végleges külföldi letelepedés azonban soha nem szerepelt a terveim közt, így 2007-ben feleségemmel visszatértünk Magyarországra, ahol az akkori Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumban kezdtem el dolgozni ellenőrzési referensként, az Élelmiszerlánc-biztonsági, Állat- és Növényegészségügyi Főosztályon.

A főosztály berkein belül maradván előbb, mint élelmiszerhigiéniai szakreferens, majd 2009-től az Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági osztály vezetőjeként részt vettem az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó hazai és uniós jogalkotási tevékenység felügyeletében és koordinálásában, a nemzeti szabályozási kulcsterületek és prioritások meghatározásában. Elláttam továbbá Magyarország képviseletét Brüsszelben, az élelmiszerbiztonsági szakértők munkacsoportjában.

2012 nyarán Dr. Kardeván Endre államtitkár és országos főállatorvos úr felkérésére elvállaltam a hazai állategészségügy és élelmiszerlánc-felügyelet uniós szintű képviseletét, így feleségemmel és két gyermekemmel Brüsszelbe költöztünk. Hat éven keresztül Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képviseletén állategészségügyi és élelmiszerbiztonsági attaséként képviseltem a magyar érdekeket. Részt vettem az uniós jogalkotási és döntéshozatali folyamat teljes spektrumában, a szakértői szinttől a miniszteri tanácsülésekig, folyamatos kapcsolatot tartva az Európai Bizottsággal, Tanáccsal, Európai Parlamenttel és tagállami, valamint EU-n kívüli harmadik országok küldöttjeivel.

Jelentős diplomáciai tapasztalatokkal, valamint két további gyermekkel gazdagodva térünk vissza családdal Magyarországra 2018 szeptemberében, külszolgálatom lejártával, ahol az Agrárminisztériumban újonnan létrehozott, Országos Főállatorvosi Hivatali Osztály vezetésével lettem megbízva.

Dr. Bognár Lajos helyettes államtitkár, országos főállatorvos úr közvetlen vezetése alatt részt vettem az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság operatív és stratégiai irányításában, elláttam a nemzetközi kereskedelemmel, nemzetközi és európai uniós kapcsolattartással összefüggő ügyek, valamint az országos főállatorvos hivatali feladatainak koordinálását.

Családom időközben újabb gyermekkel bővült, így immár ötgyermekes családapaként mondtam igent arra a szép kihívást jelentő felkérésre, hogy ez év novemberétől országos főállatorvosként képviseljem a szakmánkat, minden tudásomat, tapasztalatomat és igyekezetemet e cél szolgálatába állítva.

Elsőrendű teendő

Mivel november eleje óta újra madárinfluenza járvány zajlik, így a járványvédelmi intézkedések koordinálása, a hatósági, érdekképviselői szereplőkkel való kapcsolattartás jelentős részét teszi ki most az időmnek.

Emellett azonban több fontos tevékenység is zajlik. Módosítjuk az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. FVM rendeletet. Célunk, hogy 2023-tól lehetővé váljon a legújabb tudományos ismeretekhez, napjaink állategészségügyi kihívásaihoz és elvárásaihoz igazodóan a források célzottabb, specifikusabb felhasználása.

A módosult jogszabály korunk egyik legjelentősebb egészségügyi kérdésköre, az antimikrobiális rezisztencia elleni védekezést szolgáló vizsgálatok elvégzésének támogatását is célozza. Az új jogcímet a kislétszámú élelmiszertermelő állatok tartói igényelhetik.

Megemljük továbbá a szolgáltatások támogatási keretösszegeit is, a kívánt állategészségügyi intézkedések biztosítása, a rendelet céljának gyakorlati teljesülése érdekében. Az újrainduló támogatási programban résztvevő állattartók a 2023. évben elvégzett szolgáltatásokról kiállított számlák után igényelhetnek támogatást.

Az afrikai sertéspestis elleni védekezés terén is beszámolhatok eredményről. December elején nyújtottuk be ugyanis az Európai Bizottság részére azt a hazai szakértők által összeállított anyagot, mely öt megyét érintően javasolja számos vadgazdálkodási egység területének alacsonyabb kockázati kategóriába való besorolását.

A kezdeményezést az adott területeken végzett vizsgálatok támasztják alá, és már jelen formájában is igazolja a járványvédelmi intézkedéseink eredményességét. Bízunk benne, hogy a Bizottság mielőbbi jóváhagyása ezt nemzetközi szinten is megerősíti majd. A legfőbb célunk ezen a téren továbbra is a házisertés-állományok védelme, valamint a betegség terjedésének visszaszorítása, illetve megállítása. Ennek kulcstényezője a vaddisznó-állomány szabályozásáról szóló nemzeti akcióterv megfelelő végrehajtása.

A jövőt tekintve az uniós szabályozás szempontjából is komoly kihívásokkal néz szembe a sertésartó szektor, 2023 második felében várható ugyanis az uniós állatjóléti szabályok átfogó felülvizsgálata, melyek új rendelet tervezetek formájában kerülnek majd az asztalra. Az antimikrobiális rezisztencia elleni fellépés vonatkozásában is fontos év következik, hiszen az antibiotikumok felhasználási adatait az uniós előírások szerint elsőként 2024-ben kell majd jelenteni az Európai Gyógyszerügynökségnek, amelyet értelemszerűen a 2023-ban gyűjtött adatok fognak megalapozni. Ezúton is felhívom tehát minden sertésartó és szolgáltató állatorvos kolléga figyelmét a telepi felhasználási adatok Nébih felé történő jelentésének fontosságára és kötelező jellegére. A Nébih – figyelemfelhívó, segítő kommunikációs tevékenysége mellett – a jövőben is rendszeresen vizsgálja majd a kötelezettség teljesítését.

Megfelelően hatékony a jelenlegi állategészségügyi hatósági rendszer?

Nem lehetne visszaállítani a régit?

Korunk egyik alapvető mottója, miszerint csak a változás állandó, igaz az állategészségügyi szolgálatra is. Természetesen a hatékonyságot mindig lehet fejleszteni, és célunk, hogy a hatóság megfeleljen a jelen kor kívánalmainak mind szakmai, mind technológiai szempontból. Az elmúlt években például a Nébih informatikai rendszereiben végrehajtott fejlesztések célja is éppen a hatékonyság növelése, a fejlesztésekkel érintett ügymenetek egyszerűbbé, gyorsabbá, azaz hatékonyabbá tétele volt. Ilyen fejlesztésnek köszönhető például a már említett, antibiotikum-felhasználásra vonatkozó online adatbejelentő rendszer, vagy az állattartó telepekre vonatkozó, járványügyi szempontból lényeges információkat regisztráló, és a védekezést segítő u.n. Epidemir rendszer. De ugyanitt említhetném azt az általános digitalizációs irányt, melynek eredményeképpen a Nébih Ügyfélprofil Rendszerében a Nébih ügyfelei elektronikusan adhatnak meghatalmazást több mint 340 féle agrárágazati és élelmiszerlánc-felügyeleti ügy elintézésére.

A magyar állategészségügyi rendszer hatékonyságának elismertsége vonatkozásában példának hoznám a nemrég megkötött regionalizációs exportmegállapodásokat afrikai sertéspestis, valamint madárinfluenza vonatkozásában.

Ezek révén a hazai exporttermékek akkor is eljuthatnak például Japán, Szingapúr vagy Dél-Korea piacaira, ha Magyarországon előfordul az adott betegség. Úgyszintén az állategészségügyi hatóságunk tevékenységének elismeréseként értékelem azt a tényt, hogy az USA mezőgazdasági minisztériuma által 2022 nyarán elvégzett legutóbbi audit jelentése nem tárt fel nem megfelelést sem a magyar hatósági felügyelet, sem pedig az exportüzemek vonatkozásában.

Azt gondolom tehát, hogy a múlt nem nosztalgizálni kell, hanem erőt merítve az eddigi eredményeinkből, és okulva a hibáinkból, építeni a jövőt.

Lesz -e újra 148-as támogatás, ha igen, mikor és milyen összeggel?

A terveink szerint 2023. januárjától, megújult tartalommal, újra elérhető lesz az egyes állatbetegségek megelőzésére és leküzdésére irányuló nemzeti támogatási program. A 2023. évben rendelkezésre álló teljes keret összege összesen 12 500 millió forint, melyből 2400 millió forintot a baromfi ágazatban, 8100 millió forintot az egyéb állattenyésztési ágazatban, 1400 millió forintot a vemhes üszők állat-egészségügyi szolgáltatására, gyógykezelésére és immunizálására kell felhasználni, míg 600 millió forint az antimikrobiális rezisztencia egyedi vizsgálatára és telepi rezisztencia vizsgálat végzésére lesz felhasználható.

Hogy állnak a sertés mentesítési folyamatok?

Hazánk azon országok között van, akik a világon elsőként mentesítettek a sertések reprodukciós zavarokkal és légzőszervi tünetekkel járó szindrómájától (PRRS). 2022. év elejére elértük, hogy az ország összes megyéje elnyerte a mentességet, így Magyarország egésze gyakorlatilag PRRS-mentessé vált. A mentesítés eredményeképpen a betegség gazdasági kártételének jelentős csökkenésére számíthatunk, ami a sertéságazat jelenlegi nehéz helyzetében különösen fontos. A PRRS-mentesítés magával vonta a többi fertőző sertésbetegség csökkenését, mert a mentesítési intézkedések következtében jelentősen javult a telepek járványügyi helyzete. A teljes körű szeronegativitást országos szinten ez évben még nem tudtuk elérni, de a PRRS Mentesítési Terv folytatásával ezt a célt is elérhetőnek tartjuk.